

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Oriol Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Oriol Vasile XXXX, născut la XXXX, originar din XXXXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 01.03.2016 pînă la 25.11.2016;

Instanța de apel de la 26.12.2016 pînă la 15.02.2017;

Instanța de recurs de la 09.06.2017 pînă la 06.09.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2016, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal în cauza penală în privința lui Oriol Vasile, învinuit de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Totodată, prin aceeași sentință, acțiunea civilă înaintată de partea civilă, Zinovcenco Alexandra, împotriva SA „Termoelectrica” și a lui Oriol Vasile s-a respins ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a stabilit că, inculpatul Oriol Vasile, la 20 noiembrie 2015, aproximativ la ora 19:10, fiind treaz, cu permis de conducere în termen, conducând autocamionul de model „Mercedes 208 D”, numerele de înmatriculare C HU 652, se deplasa pe șos. Muncești, mun. Chișinău, în direcția str. Gagarin (gara feroviară). În timpul deplasării, conducătorul auto, Oriol Vasile, n-a ținut permanent cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalităților de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat cerințele art. 22 alin. (4) al Legii nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, care stipulează, că „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”, precum și prevederile pct. 11, lit. f) a Regulamentului Circulației Rutiere, anexa nr. 1 la Hotărîrea Guvernului nr. 357 din 13.05.09 care prevede că, „conducătorul de vehicul este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulația neregulată să cedeze trecerea pietonilor aflați în traversarea drumului pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului”, fapt în urma căruia, ajungând la trecerea pietonală, semnalizată prin marcajul rutier 1.14.1 Anexa nr.4 a Regulamentului Circulației Rutiere, amplasată în preajma casei la sol nr. 223, de pe șos. Muncești, a comis tamponarea pietonului,

Zinovcenco Liubovi, a.n. 28.03.1958, care traversa partea carosabilă la trecerea pietonală, din partea stângă în partea dreaptă, conform direcției de deplasare a autocamionului indicat supra.

În rezultatul accidentului rutier și conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 189D/2496 moartea cet. Zinovcenco Liubovi, a.n.1958 a survenit la data de 23.11.2015 ora 02:35 min. (conform datelor din fișa medicală), în rezultatul hemoragiilor intracerebrale, cauzate de trauma cranio-cerebrală deschisă, manifestată prin plagă contuză și excoriație pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractură liniară a bolții și bazei craniului, hemoragii subarahnoidiene și focare de contuzii intracerebral asociate cu hemoragii secundare în trunchiul cerebral - ce se confirmă prin modificările depistate la necropsie și adevărate prin rezultatele histopatologice. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat traumă cranio-cerebrală deschisă: plagă contuză și excoriație temporal pe dreapta, otoragie pe dreapta, hemoragii în țesuturile moi pericraniene în regiunea temporală și mușchiul temporal pe dreapta, fractură liniară a bolții și bazei craniului, hemoragii subarahnoidiene pe emisferile cerebrale (preponderent dreapta), sânge în ventriculii cerebrali, focare de contuzii intracerebral, hemoragii secundare în trunchiul cerebral. Traumă închisă a toracelui: fracturi costale de dreapta, unele cu lezarea pleurei parietale, hemoragii în țesuturile moi adiacente. Echimoză pe flancul drept al abdomenului și genunchiul drept. Toate leziunile descrise mai sus au fost produse prin acțiunea traumatică cu corpuri contodente sau/și la lovirea de acestea, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, au legătură cauzală directă cu decesul și în comun se califică ca vătămare corporală gravă (după criteriul pericolului pentru viață). Luând în considerare localizarea și caracterul morfologic al leziunilor depistate, formarea lor în rezultatul căderii de la înălțimea propriului corp se exclude. Reieșind din circumstanțele cazului, localizarea și caracterul morfologic al leziunilor depistate, putem presupune că la momentul impactului pietonul a fost în poziție ortostatică, orientat cu partea laterală dreaptă spre unitatea de transport aflată în mișcare. La cercetarea toxicologică sângele cadavrului nu conținea alcool etilic.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, procurorul a depus apel, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Oriol Vasile să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și a admite acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, Zinovcenco Alexandra.

În argumentarea apelului acuzarea a invocat că, încetarea procesului penal în cauza penală de învinuire a lui Oriol Vasile, este ilegală și neîntemeiată, iar sentința urmează a fi casată.

De asemenea, prima instanță a ajuns la concluzia aplicării Legii privind amnistia față de Oriol Vasile, motivînd că în cauză nu există prejudiciu stabilit și nerecuperat, însă, apelantul a invocat că prima instanță nu a luat în considerație faptul că, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) lit. k) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova indică că, prevederile art. 1-9 nu se aplică persoanei: inculpate care nu a recuperat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune pentru care este urmărită”, iar în prezenta cauză penală, inculpatul nu a recuperat prejudiciul moral și

cheltuielile de judecată, formulate în cererea de chemare în judecată din 11.04.2016, de succesorul părții vătămate și părții civile, Alexandara Zinovcenco.

Mai mult, calitatea procesuală a cet. Alexandra Zinovcenco, de succesor al părții vătămate și parte civilă pe prezenta cauza penală, a fost legal atribuită prin ordonanțele organului de urmărire, iar instanța în ședință a verificat împuternicirile cet. Alexandra Zinovcenco, nestabilind careva impedimente în exercitarea drepturilor și obligațiilor procesuale.

Totodată, procurorul a menționat că, de la comiterea accidentului soldat cu decesul pietonului, inculpatul, Oriol Vasile, pînă în prezent, nu a manifestat careva dorință de a repara succesorului părții vătămate și părții civile, prejudiciul moral, iar prejudiciul material a fost recuperat în întregime de Compania de Asigurări „Donaris Viena Insurance Group” SA, parte civilmente responsabilă, astfel inculpatul, Oriol Vasile Gheorghe, care în urma încălcării prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, a comis tamponarea soldată cu decesul unui pieton, nu numai că prin sentința instanței, a fost absolvit de pedeapsa penală, dar a fost absolvit și de necesitatea recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune

3.1. Totodată, nefiind de acord cu sentința primei instanțe, succesorul părții vătămate, Zinovcenco Alexandra, a atacat cu apel, prin care a solicitat, casarea acesteia în partea acțiunii civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri noi, prin care să fie încasat de la Oriol Vasile în folosul acesteia, care acționează în interesele minorei, Zinovcenco XXXX, prejudiciul moral în mărime de 1 000 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 lei.

În motivarea cererii de apel declarate, succesorul părții vătămate, Zinovscenco Alexandra, a invocat că, instanța de fond greșit a ajuns la concluzie că ea, Zinovcenco Alexandra a formulat pretențiile cu privire la încasarea despăgubirii materiale și a prejudiciului moral din nume propriu, prin ce a respins acțiunea civilă ca neîntemeiată.

Relevă că, acțiunea civilă în procesul penal a depus-o fiind recunoscută în calitate de succesor al părții vătămate și partea civilă, și avînd procura de la curator în interesele minorei, XXXXX, căreia în rezultatul acțiunilor ilicite a inculpatului, Oriol Vasile, i s-au pricinuit suferințe fizice și morale.

Totodată a specificat că, pretenția cu privire la plata prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 lei, a întemeiat-o pe dispozițiile art. 1422, 1423 Codul Civil.

De asemenea, în conformitate cu art. 81 alin (2), 222 Cod de procedură penală prin ordonanțele OUP al SUP AR al SCAUP din 02.12.2015, ofițerul de urmărire penală, Rozlovan Andrei a DP mun. Chișinău a recunoscut-o în calitate de succesor al părții vătămate (în baza procurii nr. 16193 din 2.12.2015 - calitate de parte civilă în prezenta cauza penală).

În plus, instanța de fond în prima ședință a verificat împuternicirile sale în baza procurii eliberate de către Kiriakov Aleksand - curator al minorei, XXXX, și nu a găsit careva neajunsuri sau neclarități.

În continuare, indică că, după recunoașterea sa ca succesor al părții vătămate și parte civilă nu s-a constatat lipsa temeiurilor de a-l menține în această calitate, nici procurorul, nici instanța nu au încetat participarea sa la proces în calitate de succesor al părții vătămate și părții civile în baza art. 81 alin. (3) Cod de procedură penală.

Suplimentar, apelanta a notat că, în ceea ce ține de prejudiciul material nu are careva pretenții, deoarece în interesele minorei a primit despăgubirea de la compania de asigurare „Donaris Vienna Insurance Group” SA, după ce a înștiințat despre

existența contractului de asigurare între „Donaris Vienna Insurance Group” SA și SA „Termoelectrica”.

În cererea de apel a indicat că, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că după decesul victimei, Zinovcenco Liubovi, starea sănătății minorei, XXXX, (rămasă fără mamă și tată) s-a agravat în rezultatul traumei psihologice profunde, i s-au pricinuit suferințe psihice provocate de decesul mamei sale, Zinovcenco Liubovi, și a suportat prejudiciul de agrement ca o variantă a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune ce se exprimă prin suferințe psihice ca urmare a percepției de către copilul minor a unor situații de restrângere în ceea ce privește unele agremente ale vieții - divertisment, plăceri și satisfacții pe care viața le poate oferi etc.

Mai mult, prima instanța nu a ținut cont de atitudinea inculpatului, care pînă la momentul de față și-a exprimat manifestările de indiferență și dezinteres față de soarta fetei, XXX XXXXXX, care a rămas fără mamă, după ce a pierdut și tata. Consideră că de la inculpatul, Oriol Vasile, urmează de încasat în beneficiul său - Zinovcenco Alexandra (succesorul părții vătămate și parte civilă) în interesele minorei XXXX pagubă morală în sumă de 1 000 000 lei.

În plus instanța de fond neîntemeiat a respins cerința de a încasa cheltuielile judiciare pentru asistență juridică în sumă de 5 000 lei suportate în interesele minorei, XXXX.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, au fost admise apelurile procurorului și succesorului părții vătămate Zinovcenco Alexandra, casată sentința primei instanțe, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Oriol Vasile Gheorghe se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și se condamnă în baza acestei legi la 3 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe o perioadă de 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a pedepsei aplicate lui Oriol Vasile se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

S-a dispus admiterea parțială acțiunii civile cu încasarea din contul lui Oriol Vasile în beneficiul Alexandrei Zinovcenco prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 5 000 lei, iar în total suma de 55 000 lei.

În rest acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral înaintată de Zinovcenco Alexandra către Oriol Vasile a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond. În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinînd probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrînd just acțiunile inculpatului, Oriol Vasile, în baza dispozițiilor art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și anume „încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență, decesul unei persoane.

Instanța de apel a reținut că în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, pînă la începerea cercetării judecătorești, inculpatul, Oriol Vasile, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, recunocîndu-și vina, fără a solicita administrarea de noi probe, a solicitat prin cerere scrisă personal examinarea cauzei penale în baza probelor

administrare la faza urmăririi penale, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții.(f.d. 104).

La fel, instanța de apel a indicat că din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta constatată, constituie infracțiune prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și a fost săvârșită de inculpat.

Instanța de apel verificând legalitatea sentinței emise în privința lui Oriol Vasile a constatat că, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 57, 107 Cod penal și Legii nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În acest sens, instanța de apel a verificat legalității aplicării de către prima instanță, a Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în prezenta cauză penală.

Potrivit art. 107 alin. (1) și alin. (2) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

Sub acest aspect, instanța de apel a conchis că, la 29 iulie 2016, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Legea nominalizată a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 09 septembrie 2016, intrând în vigoare de la această dată.

Potrivit art. 1 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu Aniversarea a 25-a de la Proclamarea Independenței Republicii Moldova se indică că, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12.

În temeiul alin. (2) al aceleiași norme legale, căința activă a persoanei se determină în conformitate cu criteriile stabilite la art. 57 din Cod penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, fără a ține cont de criteriul gravității faptei comise.

Astfel, în sensul art. 57 alin.(1) din Cod penal, persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă ea, după săvârșirea infracțiunii, s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea acesteia, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau, în alt mod, a reparat prejudiciul pricinuit de infracțiune.

În plus, în virtutea art. 10 alin. (1) lit. k) al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu Aniversarea a 25-a de la Proclamarea Independenței Republicii Moldova, prevederile art. 1-9 nu se aplică persoanei: învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată. În cazul persoanei condamnate se va ține cont de prejudiciul stabilit prin hotărârea judecătorească.

În acest context, instanța de apel a relevat că deși, inculpatul nu a recuperat integral prejudiciul cauzat succesorului părții vătămate, prima instanță a aplicat prevederile legii privind amnistia față de inculpatul Oriol Vasile.

În continuare, instanța de apel a relevat că la 11 aprilie 2016, Zinovcenco Alexandra a înaintat o acțiune civilă către Oriol Vasile și SA,, Termoelectrica” în care a solicitat încasarea prejudiciului material de la SA,, Termoelectrica” iar prejudiciul moral și cheltuielile de asistență juridică de la inculpatul, Oriol Vasile.(f.d. 109-113).

Ulterior, la demersul reprezentantului părții civilmente responsabile, SA,, Termoelectrica” în calitate de parte civilmente responsabilă a fost recunoscută, CA ,, Donaris Vienna Insurance Group” SA.

Ca urmare, la 12 octombrie 2016 între succesorul părții vătămate Zinovcenco Alexandra și inculpatul Oriol Vasile, și partea civilmente responsabilă, CA,, Donaris Vienna Insurance Group” SA a fost încheiată o tranzacție de împăcare prin care:

Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” achită, în termen de 5 zile lucrătoare din data emiterii încheierii de confirmare a prezentei tranzacții, în beneficiul părții civile Zinovcenco Alexandra, suma de 64 929 lei cu titlu de despăgubire globală pentru capetele de cerere/revendicările privind încasarea: prejudiciului material pentru cheltuielile medicale suportate (5 060 lei); prejudiciul material pentru cheltuielile de înmormântare și masa de pomenire (13 642 lei) și indemnizație unică de asigurare pentru pierderea întreținătorului (46 227 lei).

CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA este exonerată de plata cheltuielilor de asistență juridică, indiferent de faptul dacă deja au fost achitate sau sunt convenite avocatului respectiv, având în vedere faptul că angajarea unui avocat nu a fost condiționată de neexecutarea unei obligații de către aceasta.

Ca urmare, la 12 octombrie 2016, reprezentantul CA,, Donaris Vienna Insurance Group” SA a înaintat o cerere de omologare a tranzacției de împăcare și încetarea procesului în partea pretențiilor înaintate de Zinovcenco Alexandra către CA,, Donaris Vienna Insurance Group” SA.(f.d.148-150).

În pofida faptului că în ședința de judecată din 12 octombrie 2016, părțile au înaintat tranzacția de împăcare, instanța nu s-a expus asupra acesteia și cererea reprezentantului succesorului părții vătămate și a reprezentantului, părții civilmente responsabile, CA,, Donaris Vienna Insurance Group” SA de confirmare a tranzacției de împăcare și încetare a procesului în partea încasării prejudiciului material. (f.d. 158-159).

Mai mult, întru respectarea dreptului la un proces echitabil, prima instanță nu a concretizat pretențiile înaintate de Zinovcenco Alexandra ca urmare a recunoașterii în calitate de parte civilmente responsabile a CA,, Donaris Vienna Insurance Group” SA și încheierii tranzacției de împăcare dar a respins în mod formal acțiunea civilă și cererea părților dat fiind faptul că acțiunea civilă a fost depusă către un pîrît necorespunzător.

Or, în virtutea art. 73 alin. (1) Cod de procedură penală, partea civilmente responsabilă este recunoscută persoana fizică sau juridică care, în baza legii sau conform acțiunii civile înaintate în procesul penal, poate fi supusă răspunderii materiale pentru prejudiciul material cauzat de faptele învinuitului, inculpatului.

Totodată, instanța de apel a atestat că, prima instanță în mod injust a respins acțiunea civilă în partea înaintării pretențiilor către inculpatul, Oriol Vasile, privind repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În acest context, sintetizînd juridic cele expuse supra, instanța de apel a atestat că prima instanță în pofida faptului că inculpatul, Oriol Vasile, nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune a încetat procesul penal în privința acestuia în legătură cu aplicarea amnistiei.

Ca urmare a acestor încălcări, instanța de apel a conchis examinarea cauzei penale privind învinuirea lui Oriol Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în procedura probelor administrate la faza urmăririi penale și a pune la baza actului de dispoziție probele cercetate în cadrul instanței de apel, cărora le va da o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, considerînd că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția inculpatului, Oriol Vasile, în comiterea infracțiunilor prevăzute de 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și anume ” încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență, decesul unei persoane”.

În acest sens, instanța de apel a reținut că inculpatul, Oriol Vasile, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel a declarat că solicitată respingerea cererilor de apel înaintate de Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Veaceslav Balan, și de succesorul părții vătămate, Zinovcenco Alexandra, împotriva sentinței Judecătoreiei Botanica, mun. Chișinău din data de 25 noiembrie 2016. La fel, a relatat că susține declarațiile date la faza urmăririi penale și în prima instanță și este de acord cu sentința primei instanțe.

În instanța de fond prin expunerea factologică ce nu contravine învinuirii formulate în rechizitoriu, inculpatul Oriol Vasile, vina sa în comiterea infracțiunii a recunoscut-o și a declarat că, la 20 noiembrie 2015 aproximativ la orele 19:20, se deplasa de la serviciu pe șoseaua Muncești spre centru, se deplasa cu o viteză mică, prima zi conducea mașina dată. El a văzut pietonul, că a ieșit din partea stingă cu 2 metri înainte. În întâmpinare i-a venit un TIR și cu luminile l-a orbit. După ce a lovit pietonul a văzut-o pe această persoană. Victima de la lovitură a căzut pe drum. A rugat ca un șofer să sune la ambulanță și la poliție. Poliția a făcut toate măsurile și după care au plecat la expertiză.

Vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal se confirmă și prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice ce coroborează între ele, și anume declarațiile succesorului părții-vătămate Zinovcenco Alexandra, declarațiile martorilor Chiriacov Alexandr, Zinovcenco Alexandra, Vovcenco Vladimir precum și:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.11.2015, cu planșele fotografice din care rezultă, că a fost cercetat locul comiterii accidentului rutier - șos. Muncești, mun. Chișinău, fiind ilustrată atât schița impactului precum și partea carosabilă, caracterul carosabilului (orizontal, asfaltat, drept), (f.d.9-13);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 189D/2496, conform concluziei căruia, moartea cet. Zinovcenco Liubovi, a.n.1958, a survenit la data de 23.11.2015 ora 02:35 min. prin care s-a depistat traumă cranio-cerebrală deschisă: plagă contuză și excoriație temporal pe dreapta, otoragie pe dreapta, hemoragii în țesuturile moi pericraniene în regiunea temporală și mușchiul temporal pe dreapta, fractură liniară a bolții și bazei craniului, „hemoragii subarahnoidiene pe emisferile cerebrale (preponderent dreapta), sânge în ventriculii cerebrali, focare de contuzii intracerebral, hemoragii secundare în trunchiul cerebral. Traumă închisă a toracelui: fracturi costale de dreapta, unele cu lezarea pleurei parietale, hemoragii în țesuturile moi adiacente. Echimoză pe flancul drept al abdomenului și genunchiul drept. Toate leziunile descrise mai sus au fost produse prin acțiunea traumatică cu corpuri contondente sau/și la lovirea de acestea, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, au legătură cauzală directă cu decesul și în comun se califică ca vătămare corporală gravă (după

criteriul pericolului pentru viață). Luând în considerare localizarea și caracterul morfologic al leziunilor depistate, formarea lor în rezultatul căderii de la înălțimea propriului corp se exclude.

Reieșind din circumstanțele cazului, localizarea și caracterul morfologic al leziunilor depistate, se presupune că la momentul impactului pietonul a fost în poziție ortostatică, orientat cu partea laterală dreaptă spre unitatea de transport aflată în mișcare. La cercetarea toxicologică sângele cadavrului nu conține alcool etilic, (f.d.47).

Instanța de apel a conchis că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulusul de probe prin prisma prevederilor art. 95, 101 Cod de procedură penală prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului, Oriol Vasile, încadrarea juridică corectă și anume art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, Oriol Vasile, a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La aplicarea pedepsei, instanța de judecată conchide că, conform prevederilor art. 76, 77 Cod penal, careva circumstanțe atenuante sau agravante n-au fost stabilite.

Circumstanțe excepționale potrivit prevederilor art. 79 Cod penal sau de liberare de răspundere penală în baza art. 55 Cod penal, instanța de judecată nu a stabilit.

Astfel, la stabilirea pedepsei penale, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite - inculpatul a comis o infracțiune gravă, de persoana inculpatului, care nu are antecedente penale, anterior nefiind condamnat, și-a recunoscut vina, a recuperat parțial prejudicial cauzat prin infracțiune, nu figurează la evidența medicului narcolog și psihiatru.

Din conținutul componentei de infracțiune prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, reiese stabilirea de către legiuitor a unei pedepse sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani.

Reieșind din prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ca urmare a reducerilor cu 1/3 din limitele pedepselor prevăzute de lege, instanța de apel stabilește că limitele de pedeapsă în baza art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal sunt închisoare de la 2 ani până la 4 ani și 8 luni.

În acest sens, instanța de apel a conchis că, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința inculpatului, Oriol Vasile, nu poate fi atinsă decât prin aplicarea pedepsei penale cu închisoarea.

Apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei, și anume faptul că inculpatul nu are antecedente penale și a comis o infracțiune gravă, instanța de apel a considerat că în privința inculpatului pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate.

Totodată, instanța de apel a reținut că, apelanții, au criticat sentința primei instanțe și referitor la soluționarea acțiunii civile.

În acest sens, instanța de apel a notat că în conformitate cu prevederile art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Iar potrivit alin. (2) al aceleiași norme legale, persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin:

- restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală;
- compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate;
- compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală;
- repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

Conform art. 221 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești. Acțiunea civilă se intentează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

Astfel, din materialele cauzei penale rezultă că, succesorul părții vătămate, Zinovcenco Alexandra, la data de 11 aprilie 2016, a înaintat o acțiune civilă către Oriol Vasile și SA,, Termoelectrica” în care a solicitat încasarea prejudiciului material de la SA,, Termoelectrica” iar prejudiciul moral în mărime de 1 000 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei de la inculpatul, Oriol Vasile.(f.d. 109-113).

La 12 octombrie 2016 între succesorul părții vătămate, Zinovcenco Alexandra, inculpatul, Oriol Vasile, și partea civilmente responsabilă, CA,, Donaris Vienna Insurance Group” SA a fost încheiată o tranzacție de împăcare. Iar ca urmare a acesteia, partea civilmente responsabilă a recuperat prejudiciul material cauzat succesorului părții vătămate prin prezenta infrațiune.

În plus, instanța de apel a notat că, în ședința instanței de apel succesorul părții vătămate, Zinovcenco Alexandra, și-a concretizat pretențiile din acțiunea civilă și a solicitat încasarea din contul lui Oriol Vasile a prejudiciului moral în mărime de 1 000 000 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 5 000 lei, indicînd că față de SA,, Termoelectrica” și CA,, Donaris Vienna Insurance Group” SA nu are careva pretenții.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral, instanța de apel invocă, următorul cadru normativ:

Astfel, potrivit art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 1422 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

În plus, conform pct. 27 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației materiale despre încasarea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau altă vătămare a sănătății ori prin deces nr. 6 din 04.07.2005, instanțele de judecată vor avea în vedere că în cazul vătămării integrității corporale sau al altei vătămări a sănătății, precum și în cazurile de deces a victimei, persoanele vătămate au dreptul în conformitate cu art. 1422 și 616 alin. (2) Cod Civil la repararea prejudiciului nepatrimonial (moral) sub formă de despăgubire în bani în suma stabilită de instanțele judecătorești în baza unei aprecieri conforme principiilor echității. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art. 1423 alin. (1) Cod Civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Instanța de apel a menționat faptul că în urma decesului victimei, Zinovcenco Liubovi, succesorului părții vătămate dar și fiicei victimei, XXXXX, le-au fost cauzat un prejudiciu moral colosal deoarece fiica victimei a rămas fără părinți. În plus, ca urmare a decesului, lui Zinovcenco Liubovi, inculpatul a manifestat o atitudine indiferentă față de aceasta.

Astfel, apreciind în ansamblu circumstanțele subiective și obiective ale speței, instanța de judecată consideră echitabil că este necesar a dispune încasarea din contul lui Oriol Vasile în beneficiul lui Zinovcenco Alexandra prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei.

În acest context, instanța de apel a conchis că, sunt eronate concluziile primei instanțe precum că Alexandra Zinovcenco nu a prezentat careva probe care ar confirma cauzarea unui prejudiciu moral. Or, luînd în considerație gradul de rudenie dintre aceasta și victimă cât și aspectul că Zinovcenco Alexandra acționează și în interesele fiicei victimei, XXX, cauzarea suferințelor psihice în speță sunt evidente.

În ceea ce privește pretenția înaintată de succesorul părții vătămate, Zinovcenco Alexandra, privind încasarea din contul inculpatului, Oriol Vasile, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 lei, instanța de apel a considerat întemeiată.

La determinarea quantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Astfel, luînd în considerație și analizînd aportul avocatului la soluționarea speței, timpul și munca depusă de avocat, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză și complexitatea cauzei, instanța de apel va dispune încasarea sumei în mărime de 5000 lei din contul lui Oriol Vasile în calitate de cheltuieli de asistență

juridică prestate de BAA,, Centru”, sumă care se justifică prin bonul de plată din 16 martie 2016(f.d. 115).

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Oriol Vasile, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor. De asemenea, Zinovcenco Alexandra nu era în drept să fie recunoscută ca partea vătămată/civilă, cu acordarea drepturilor în cadrul cauzei penale, or cet. Alexandr Kiriakov este curatorul minorei XXXX; instanța de apel neîntemeiat a exclus aplicarea amnistiei; suma încasată a prejudiciului material este prea mare.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Oriol Vasile, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece instanța de apel s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra vinovăției inculpatului. Din textul deciziei rezultă că s-a analizat obiectiv probele administrate și hotărârea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare și corespunde prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

5.2. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, succesorul părții vătămate Zinovcenco Alexandra a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Oriol Vasile, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece instanța de apel s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra vinovăției inculpatului și acțiunii civile. Din textul deciziei rezultă că s-a analizat obiectiv probele administrate și hotărârea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Oriol Vasile, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilitatea acestuia, deoarece este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, recurentul invocă drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală, precum că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizînd temeiul dat în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că, acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, lipsind

temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești contestate

Conform prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că hotărârile instanțelor de fond sânt legale și întemeiate, iar instanța de apel, la examinarea apelului a respectat întocmai prevederile art.414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse în pct. 4.1. din prezenta decizie.

Referitor la motivul recurentului precum că, Zinovenco Alexandra nu era în drept să fie recunoscută ca partea vătămată/civilă, cu acordarea drepturilor în cadrul cauzei penale, or cet. Alexandr Kiriakov este curatorul minorei XXXXXXXX, Colegiul penal le consideră neîntemeiate din motiv că, potrivit procurii din materialele dosarului, cet. Alexandr Kiriakov a împrumutat-o pe Zinovenco Alexandra de a prezenta interesele acestuia (f.d.41, vol. I), iar ulterior prin ordonanță, Zinovenco Alexandra a fost recunoscută ca succesorul părții vătămate și ca partea civilă (f.d 43, 45).

Referitor la motivul invocat de recurent privind posibilitatea aplicării față de inculpat a Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, invocînd că, inculpatul și-a recunoscut vina, prejudiciul material a fost achitat succesorului părții vătămate, Colegiul penal menționează că, acest temei nu și-a găsit confirmare, ori, din materialele cauzei rezultă că, inculpatul nu a reparat prejudiciul moral cauzat succesorului părții vătămate, fapt confirmat de succesorului părții vătămate în ședința instanței de apel. Iar circumstanța dată cade sub incidența art. 10 alin. (1) lit. k) al Legii sus-menționate, care stipulează că, „Prevederile art. 1-9 nu se aplică persoanei: k) învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată” din care considerente procesul penal în privința lui Oriol Vasile pentru învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, nu poate fi încetat în baza Legii nr. 210 din 29.07.2016 *privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.*

Cît privește pretenția recurentul precum că, instanța de apel a încasat de la inculpat prejudiciul moral prea mare, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 1422 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Potrivit art. 1423 alin. (1) Cod Civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Colegiul penal menționează că, instanța de apel just a concretizat faptul că în urma decesului victimei, Zinovcenco Liubovi, succesorului părții vătămate dar și fiicei victimei, XXXXX, le-au fost cauzat un prejudiciu moral colosal deoarece fiica victimei a rămas fără părinți. În plus, ca urmare a decesului, lui Zinovcenco Liubovi, inculpatul a manifestat o atitudine indiferentă față de aceasta.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Oriol Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, în cauza penală, în privința lui **Oriol Vasile XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **26 septembrie 2017**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan